

Festa Major de Maig

Santes Espines i Mare de Déu de l'Alba

Jesús Vilamajó (LONDARÍ)

Dades Històriques

Festa Major de Maig, Santes Espines i Mare de Déu de l'Alba actes litúrgics i festius, història i llegenda

La Festa Major és la celebració més important de la població, i commemora un fet important de la seva història o tradició. La festa es pot fer també en honor a un sant patró o patrona, protector escollit al qui es demana que intercedeixi per tal de guarir als vilatans de sequeres i mals de qualsevol mena. A Catalunya se celebren almenys des del segle XIII, i solen durar tres dies. Sovint, quan la Festa Major no s'escau en estiu, se celebra una segona Festa Major en aquesta època de l'any.

Entre els actes religiosos són tradicionals les vespres o completes a la vigília i l'ofici solemne. S'acostuma a celebrar una processó en la qual solen participar els gegants, nans i altres elements folklòrics de la ciutat, acompanyats per músics. Entre els actes populars, destaquen: cercaviles, teatre, balls a l'envelat o al teatre, sardanes, danses tradicionals, cóssos (curses populars), concerts, focs artificials, correfocs, firetes, etc. L'Ajuntament presideix els actes més solemnes i engalana els carrers.

A Tàrrrega:

La Festa Major de Maig de Tàrrrega se celebra els dies 12, 13 i 14 maig, i és dedicada als patrons de la ciutat: les Santes Espines i la Mare de Déu de l'Alba.

Els actes litúrgics comencen el 4 de maig amb la celebració de novena (exercici de devoció que es practica durant nou dies per obtenir una gràcia divina o amb alguna intenció concreta) de les Santes Espines, que es perllonga fins el dia 12 de maig. El 12 de maig es dona el tret de sortida a la festa amb el repic de les campanes de la ciutat. El 13 de maig, es dedica a la celebració de la festivitat de les Santes Espines amb una processó acompanyada pel seguici de la ciutat, format per tots els seus elements folklòrics, un ofici solemne i la mostra de balls populars de la ciutat, aplegats dins l'acte anomenat "Eixida de Festa Major". El 14 de maig, se celebra el dia de la Mare de Déu de l'Alba amb una missa solemne.

Les Santes Espines:

La devoció a les Santes Espines apareix ja el 15 de maig de 1551, al Llibre d'Albarans de la ciutat, on es troba la primera notícia de la processó que es feia exhibint les relíquies per demanar aigua de pluja pels camps. Cal destacar que en aquest document ja es parla de festa, i hi apareix el detall del pagament a uns músics. Per tant, podem fixar aquest any com l'inici de la Festa Major de Maig de Tàrrrega, malgrat que probablement ja s'hagués celebrat amb anterioritat. De tota manera, i tal i com passava en moltes altres poblacions catalanes, la festa major se celebrava cada 15 d'agost, festa de l'Assumpció de Nostra Senyora d'Agost, fins que, el 1686, es canvia de data per la del 13 de maig.

Dades Històriques

La tradició popular explica que les Santes Espines van ser dutes a Tàrrrega per un àngel, un dia que els fidels estaven congregats a l'església parroquial de Santa Maria. Aquests van veure entrar un pelegrí que, tot apropant-se a l'altar major, va deixar damunt l'altar les dues espines de la corona de Crist. Desaparegut de sobte el pelegrí, els fidels conegueren que sota els seus hàbits s'amagava un àngel. Les Santes Espines que es conserven a la Parròquia targarina mesuren 6 i 8 centímetres i, tal i com diu la cobla popular: "Santes Espines de Tàrrrega, l'una curta i l'altra llarga".

La Processó i Seguici Festiu de les Santes Espines, celebrada de 1551 a 1964, es va recuperar el dilluns 13 de maig de 2013, gràcies a la Parròquia i les entitats de cultura popular de la ciutat, l'Esbart Albada, la Fal•lera Gegantera, la Cobla Tàrrrega, els Diablers BAT, la família Fauste-Pons a les campanes, per iniciativa de l'Associació Guixanet, amb el suport de l'Ajuntament i la col•laboració del G.I.C. i l'Agrupament Escolta. L'any 1985 ja s'havia recuperat la processó, però amb un tram molt curt que sortia de la rectoria i acabava a la parròquia.

La processó s'inicia a la Plaça Major amb un bon toc de campanes. Un cop les relíquies surten de la parròquia, el seguici festiu es dirigeix cap al carrer d'Agoders, plaça del Carme, carrer del Carme i de tornada a la plaça Major. Al mig, les banderes, els capitans i les Santes Espines, i al darrere, el Consistori i la Cobla Tàrrrega, tal i com era tradicional. Davant de la creu gòtica de la Plaça Major es mullen les Santes Espines amb aigua per demanar pluja. L'entrada solemne de les Santes Espines a la Parròquia es fa un cop acabat l'acte. Al finalitzar la missa, comencen els balls de l'Eixida de Festa Major.

La Mare de Déu de l'Alba:

La devoció per la Mare de Déu de l'Alba és un llegat de l'època medieval. La llegenda conta que l'emperador Carlemany havia d'emprendre una batalla contra els àrabs establerts a Tàrrrega vora la Serra de Sant Eloi, amb un exèrcit inferior en nombre. Durant la nit, Carlemany demanà ajuda a la Mare de Déu i aquesta se li aparegué de matinada, animant-lo a mantenir la fe i a lluitar. L'Emperador va prometre que aixecaria una església en el seu honor si guanyava la batalla. Així va ser com Carlemany, a trenc d'alba, va lluitar amb valentia gràcies a la Mare de Déu i va acomplir la seva promesa, donant a l'església el títol de Santa Maria de l'Alba. Per aquest motiu se la representa damunt de núvols i envoltada d'àngels.

Segons l'historiador Joan Tous i Sanabra, la devoció targarina per la Mare de Déu podria haver estat una herència dels primers pobladors vinguts a Tàrrrega després de la desfeta àrab. La vila va ser repoblada per gent vinguda dels comtats de Berga i d'Osona, principalment de la zona de Manresa, població on des de ben antic també és venerada la Mare de Déu de l'Alba.

El 8 d'abril de 1788, i després de moltes peticions veïnals, l'Ajuntament fixà el 14 maig com a data de celebració de la festa en honor a la patrona de la ciutat, un dia després de la festivitat de les Santes Espines.

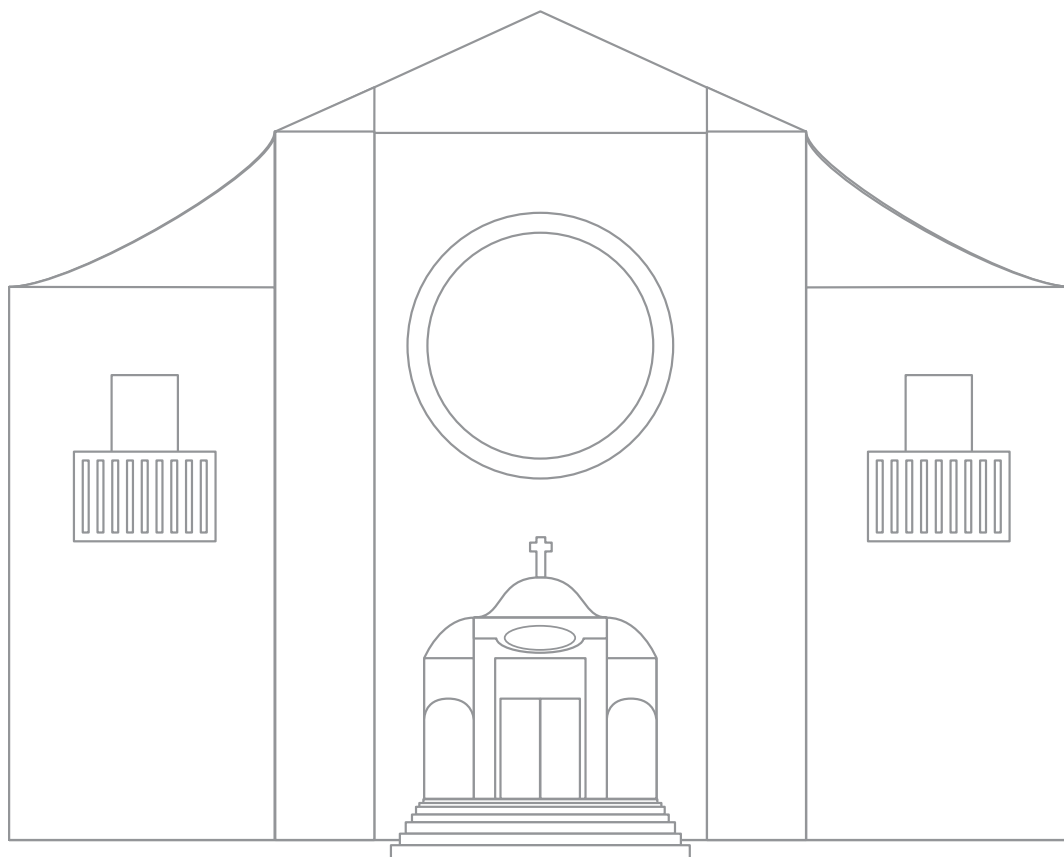

NOM: _____ DATA: _____

Educació Infantil: Activitat P3

DIBUIXA EL CAMPANAR DE LA PARRÒQUIA.

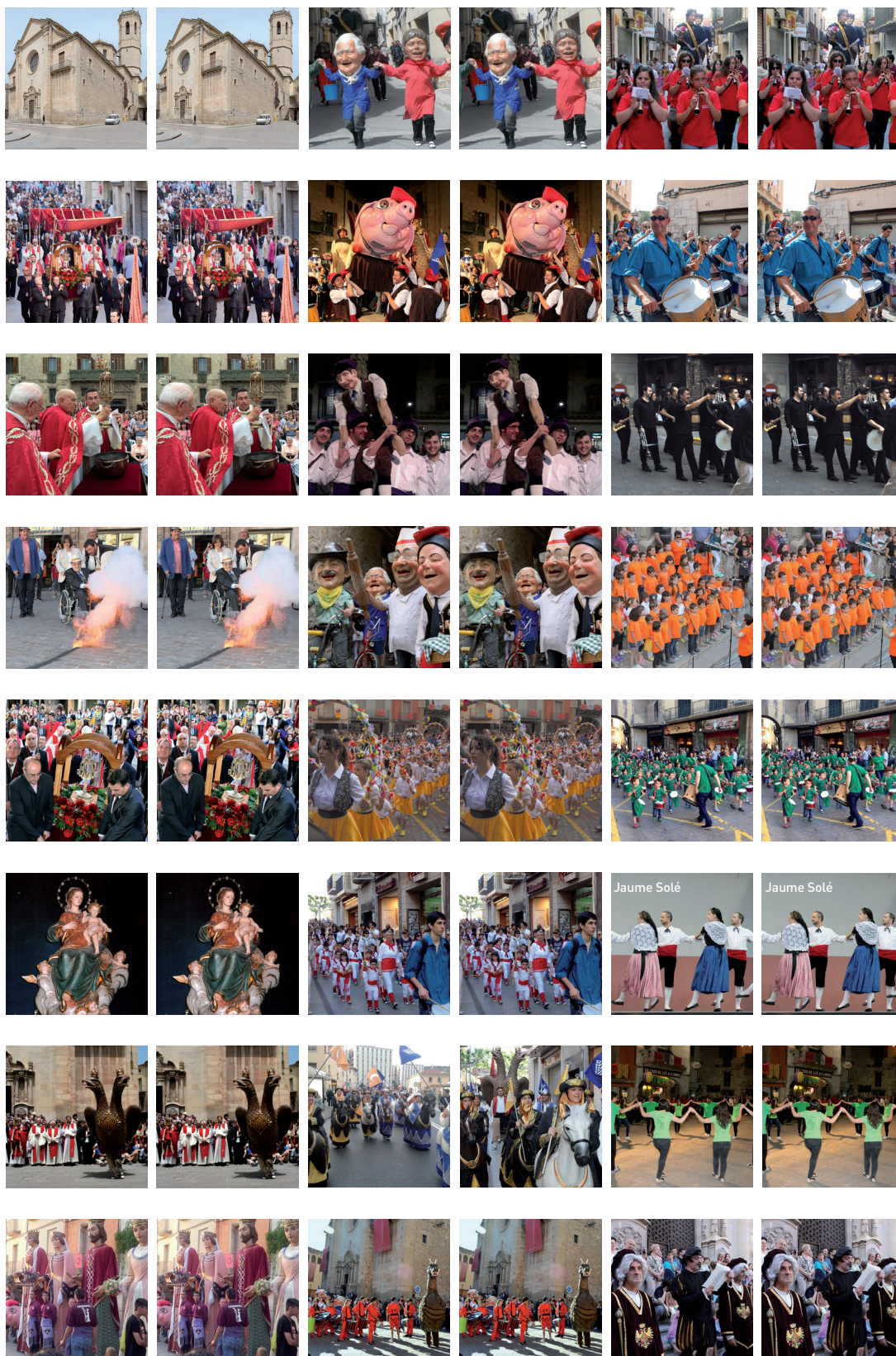

Educació Infantil: Activitat P4

RETALLA I JUGA AMB AQUEST JOC DE MEMÒRIA.

NOM: _____ DATA: _____

Educació Infantil: Activitat P5

BUSCA A LA SOPA DE LLETRES EL NOM DELS NOSTRES PATRONS.

Santes Espines, Alba

a	a	z	b	y	a	c	x	d	w
j	l	v	e	s	n	i	n	e	s
u	b	f	t	g	s	h	r	m	qu
s	a	n	t	e	s	n	a	n	o

<http://goigsdeldignasi.jimdo.com>

Cicle Inicial 1:

1. Mira al Youtube el següent enllaç:

<https://www.youtube.com/watch?v=qxcgPuRsj5Vg>

on trobaràs el vídeo del conte de la Rosalia i la llegenda de la Verge de l'Alba i respon les preguntes següents:

1. Com es guanyava la vida la Rosalia?

2. Què plegava fora de les muralles de Tàrraga?

3. On es va amagar? Per què?

4. Què va fer servir per espiar el combat?

5. Com acaba el conte?

2. Fes un dibuix de la llegenda.

Cicle Inicial 2:

1. Retalla i ordena les imatges del conte de la Rosalia i la llegenda de la Verge de l'Alba. Enganxa-les al full següent.

Cicle Inicial 2:

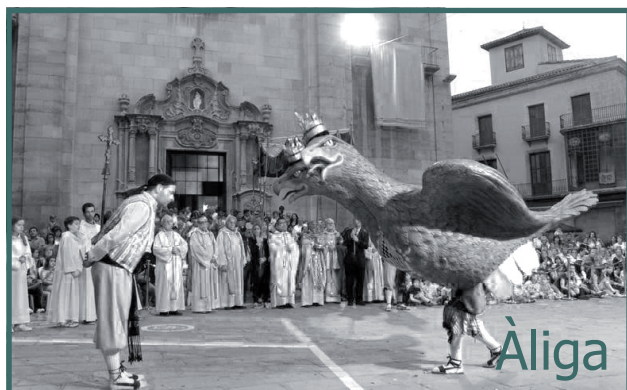
2. Ordena les imatges del conte de la Rosalia i la llegenda de la Verge de l'Alba i enganxa-les.

NOM: _____ DATA: _____

Activitat Cicle Mitjà 1

1. Observa les imatges de tots aquests actes que se celebren a Tàrrrega i pinta només els que se celebren durant la Festa Major. Després encercla als que hi participes habitualment.

Activitat Cicle Mitjà 2

1. Llegeix aquest text sobre la Festa Major de Tàrrega i subratlla els 3 errors que hi ha. A continuació torna a escriure el text amb les correccions corresponents.

La Festa Major és la celebració més important de la població i commemora un fet important de la seva història. Se celebra els dies 12,13 i 14 de març, i és dedicada als patrons de la ciutat: les Santes Espines i la Mare de Déu de Montserrat. El dia 12 es fa el repic de campanes, el dia 13 es dedica a la celebració de la festivitat de les Santes Espines amb una processó amb els elements folklòrics i una mostra de balls populars de la ciutat "Eixida de Sant Esteve". Altres actes són: cercaviles, teatre, balls, sardanes, danses tradicionals, concerts, focs artificials, correfocs, firetes, etc.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Activitat Cicle Superior 1

1. Escolta i aprén l'himne de la mare de Déu de l'Alba d'Antoni Bonastre Sanou.

HIMNE A LA MARE DE DÉU DE L'ALBA TÀRREGA

De la vida sou l'Aurora
sou l'Estrella dels matins
sou la Mare protectora
que empareu els targarins,
sou la Mare protectora
que empareu els targarins.

Verge de l'Alba, dels àngels Regina,
gràcia i perfum i bellesa i bondat;
calze fulgent de l'Essència divina
torxa d'un jorn sens ocàs ni boirina,
alba perenne de l'eternitat

Verge de l'Alba, camí de bonança,
lliri i oreig i fontana i estel,
arca brillant de la nostra esperança,
nèctar que infon de Jesús l'enyorança,
alba terrena amb clarícies de Cel!

Verge de l'Alba, gresol de tendresa,
bàlsam i amor i repòs i claror,
entre el Bon Déu i la nostra ceguesa
iris de pau de la glòria promesa,
alba rosada del nostre perdó.

Activitat Cicle Superior 2

1. Omple els buits que trobaràs en la llegenda de les Santes Espines de Tàrraga.

processó, àngel, broma, Santes Espines, parròquia, església, Espines, relíquies i campanes

LA LLEGENDA DE LES SANTES ESPINES

El 13 de maig se celebra la festa de les Santes _____, relíquies que segons la pietat popular pertangueren a la corona de Jesús.

La llegenda conta que un dia que els fidels eren a la _____ un pelegrí diposità sobre l'altar la relíquia i desaparegué miraculosament. La tradició, molt possiblement sorgida durant el segle XVIII, explica que un _____ vestit de pelegrí les va dipositar a l'altar major de l'_____ parroquial de Santa Maria.

No sabem quan se n'inicià la veneració, però feia molts anys que l'advocació es coneixia quan el papa Climent VIII, el 1604, autoritzà oficialment la Confraria de les _____.

La relíquia, molt venerada pels targarins, es treia en _____ quan el poble decidia de fer rogatives per la manca de pluges. Des del 1684 se celebra la festa de les Santes Espines.

Aquestes _____ hi van arribar en data no precisada; ja hi eren, però, el 1551. Es tracta de dues espines, una de 8 centímetres i l'altra de 6.

La devoció dels fidels de la ciutat va desenvolupar-se especialment en els segles XVII i XVIII amb la fundació d'una confraria que en promocionava el culte.

D'aquestes relíquies, Valeri Serra i Boldú, relata que "quan en casos de temporal se tem un trastorn, en mig del tocar a temps, que a Tàrraga es imponent i majestuós per la riquesa de _____ del seu cloquer, se sent un toc especial que avisa al poble la exhibició de les Santes Espines a la porta de l'església, per a conjurar l'amenaçadora _____.

Per la manera de tocar, tots los targarins saben des de quina de les tres portes de la parroquial se surt a practicar la cerimònia, que es aquella per quin indret ve la broma".

Pinta

